

	11.Haz	18.Haz	Değişim		11.Haz	18.Haz	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.461	1.391	-% 4,8 ▼	EUR/USD	1,2106	1,1860	-% 2,0 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	% 18,82	% 19,07	25 bp ▲	USD/TL	8,3818	8,7257	% 4,1 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS Primi	369	388	19 bp ▲	EUR/TL	10,1533	10,3716	% 2,2 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.382	1.361	-% 1,5 ▼	Altın (USD/ons)	1.877	1.763	-% 6,0 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	% 1,45	% 1,44	-1 bp ▼	Petrol (USD/varil)	72,7	73,5	% 1,1 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta küresel piyasaların odağında Fed toplantısı yer aldı. Fed para politikasında değişikliğe gitmezken, Fed üyelerinin projeksiyonlarının 2023 yılsonuna kadar iki faiz artışına işaret etmesi küresel risk iştahını sınırlandırdı. ABD doları toplantının ardından diğer para birimleri karşısında değer kazandı. İklim değişikliği ile mücadele kapsamında yeni bir program başlatacağını duyuran Japonya Merkez Bankası, Cuma günü sona eren toplantısında tahvil alım programının süresini uzattığını açıkladı. ABD ve Euro Alanı'nda açıklanan sanayi üretimi verileri sektördeki canlı seyrin yılın ikinci çeyreğinde sürdüğüne işaret etti. TCMB Para Politikası Kurulu toplantısının ardından yayımladığı karar metninde para politikasındaki mevcut sıkı duruşun kararlılıkla sürdürüleceğini vurguladı. Merkezi Yönetim Bütçesi Mayıs'ta 13,4 milyar TL, Ocak-Mayıs döneminde 7,5 milyar TL açık verdi. Bu haftanın veri gündeminde yurt içinde Haziran ayına ilişkin güven endeksleri, küresel piyasalarda öncü PMI verileri öne çıkıyor.

Fed toplantısı yakından takip edildi.

Fed, 16 Haziran'da sona eren toplantısında politika faizini beklentilere paralel olarak %0-0,25 aralığında tuttu. Toplantı sonrasında yayımlanan açıklamada, güçlü politika desteğinin ve aşılamanın etkisiyle ekonomik aktiviteye ilişkin göstergelerde ve istihdam piyasasında iyileşme gözlemlendiği belirtildi. Yayımlanan projeksiyonlarda, Fed üyelerinin 2021 yılına ilişkin enflasyon ve büyüme beklentilerinin sırasıyla %2,4'ten %3,4'e ve %6,5'ten %7'ye yükseldiği görüldü. 2023 yılına ilişkin politika faizi beklentisinin medyanı da Mart ayındaki %0,1 seviyesinden %0,6 seviyesine yükseldi. Projeksiyonlarda, 2022 ve 2023 yıllarında faiz artırımı bekleyen üye sayısında artış gözlenirken, 2023 yılsonuna kadar iki kere 25 baz puanlık faiz artışı olabileceği öngörüldü. Fed Başkanı Powell, toplantının ardından yaptığı konuşmada, faiz artışını konuşmak için henüz erken olduğunu ve varlık alımlarını azaltmadan önce piyasaların tepkisini sınırlandırmak adına gerekli iletişimlerin sağlanacağını belirtti.

Öte yandan, ABD'de geçen hafta açıklanan ekonomik veriler karışık bir görünüm sergiledi. Ülkede sanayi üretimi Mayıs ayında bir önceki aya göre %0,8 ile beklentilerin bir miktar üzerinde yükseldi. Aynı dönemde perakende satışlar ise, salgına yönelik kısıtlamaların kaldırılmasıyla birlikte talebin tüketim mallarından hizmet faaliyetlerine yönelmesinin etkisiyle aylık bazda %1,3 ile beklentilerin üzerinde geriledi. Mayıs ayında aylık bazda %0,8, yıllık bazda %6,6 ile beklentilerin üzerinde artan üretici fiyatları, maliyet baskısının yılın ikinci yarısında sürdüğüne işaret etti.

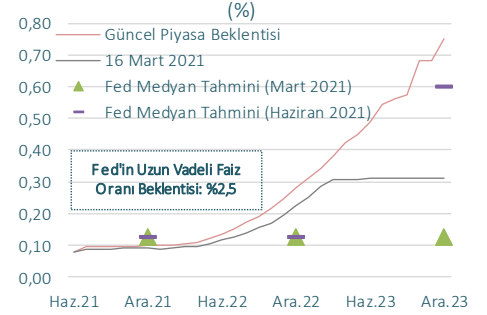
Euro Alanı'nda sanayi üretimi ikinci çeyreğe ilişkin olumlu görünüm sundu.

Geçtiğimiz hafta Euro Alanı'nda açıklanan veriler sanayi üretiminin ikinci çeyrekteki performansına ilişkin olumlu bir tablo çizdi. Bölge'de Mart ayında aylık bazda sınırlı artış kaydeden sanayi üretimi, Nisan'da %0,8 ile beklentilerin üzerinde yükseldi. Söz konusu gelişmede, Şubat ve Mart aylarında aylık bazda %1,2 daralan dayanıklı tüketim malları üretiminin bu dönemde aylık bazda %3,4, yıllık bazda %117,3 artması etkili oldu. Bölge'de Mayıs ayında yıllık tüketici fiyatları artışı %2 olarak teyit edildi.

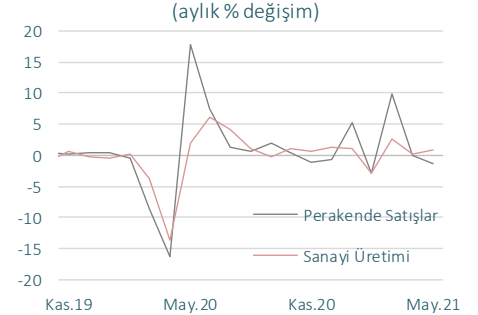
Boj iklim değişikliğiyle ilgili yeni bir program başlatacağını duyurdu.

Japonya'da çekirdek tüketici fiyatları Mayıs ayında yıllık bazda %0,1 ile Mart 2020'den bu yana ilk kez artış kaydetti. Japonya Merkez Bankası (Boj) Cuma günü sona eren toplantısında politika faizinde değişikliğe gitmezken, Eylül ayında sonlandırılması planlanan tahvil alım programının süresini 6 ay uzattığını açıkladı. Boj ayrıca, finans kuruluşlarını iklim değişikliği ile mücadele etmek için daha fazla kredi vermeye teşvik etmeyi hedefleyen yeni bir program başlatacağını duyurdu. Söz konusu programın detaylarının Boj'un Temmuz ayı toplantısında açıklanması bekleniyor. Pandemi krizinin ardından iklim değişikliğiyle mücadele ve iklimle ilişkili finansal risklerin yönetilmesine

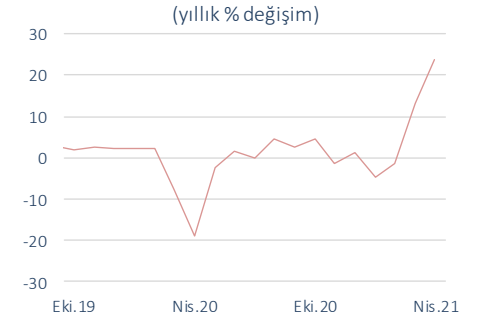
Piyasanın Faiz Oranı Beklentisi

ABD'de Ekonomik Aktivite

Euro Alanı Sanayi Üretimi

Kaynak: Datastream, Fed

dair çalışmalar özellikle önde gelen merkez bankalarının gündeminde öne çıkmaya başladı.

TCMB Haziran ayı toplantısında para politikasında “sıkı duruş” mesajı verdi.

TCMB Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini değiştirmeyerek %19 seviyesinde tuttu. Kararın ardından yapılan yazılı açıklamada, enflasyon ve enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyeler dikkate alınarak Nisan ayında açıklanan Enflasyon Raporu tahmin patikasındaki belirgin düşüş sağlanana kadar para politikasındaki mevcut sıkı duruşun kararlılıkla sürdürüleceği belirtildi. Mayıs ayı PPK toplantısı metninde kullanılan “mevcut duruş” yerine yeni metinde “sıkı duruş” ve “kararlılıkla” ifadelerinin kullanılması dikkat çekti. Aşılmanın hızlanmasının salgından olumsuz etkilenen hizmetler ve turizm sektörlerinin canlanmasına olanak tanıdığına dikkat çeken TCMB, söz konusu toparlanmanın cari işlemler dengesinde başlayan iyileşmeyi hızlandıracağını belirtti. Metinde ayrıca, son dönemde talep koşulları ve arz kısıtlarının yanı sıra ithalat fiyatları kaynaklı maliyet unsurlarının enflasyon görünümü üzerinde risk oluşturmaya devam ettiği vurgulandı.

Merkezi Yönetim Bütçesi Mayıs ayında 13,4 milyar TL açık verdi.

Bütçe açığı Mayıs'ta yıllık bazda %22,7 daralarak 13,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde bütçe gelirleri yıllık bazda %53,5 yükselirken, bütçe harcamaları %38 artış kaydetti. Ocak-Mayıs döneminde merkezi yönetim bütçe performansının pandemi ile mücadele kapsamında vergi ertelemelerinin ön planda olduğu geçen yılın aynı dönemine göre iyileştiği gözlemlendi. Bu dönemde bütçe dengesi 7,5 milyar TL açık verirken, faiz dışı bütçe dengesi 73,9 milyar TL fazla verdi. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Mayıs ayında yayımladığı Kamu Maliyesi Raporu'na göre, 2021 yılı için Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda 245 milyar TL olarak öngörölmüş olan bütçe açığının, salgın koşulları, makroekonomik gelişmeler ve uygulanan/uygulanması planlanan tedbirler dikkate alınarak 199,9 milyar TL düzeyinde gerçekleşeceği tahmin ediliyor ([Bütçe Dengesi raporumuz](#)).

Konut satışları Mayıs'ta yıllık bazda %16,2 arttı.

Yurt içinde Mayıs ayında uygulanan kapanma tedbirlerinin sınırlayıcı etkisi konut satışları verilerinde izlendi. Bu dönemde Türkiye genelinde konut satışları 59.166 adet ile son bir yılın en düşük düzeyinde gerçekleşti. Öte yandan, Mayıs ayında konut satışları pandeminin etkisinin yoğun hissedildiği geçen yılın aynı ayındaki düşük bazın etkisiyle yıllık bazda %16,2 artış kaydetti. Bu dönemde yıllık bazda %43 oranında gerileyen ipotekli konut satışlarının toplam konut satışları içindeki payı %17,8 olarak gerçekleşti. Diğer konut satışlarındaki %50 oranındaki yükseliş Mayıs'ta toplam satışları destekleyen ana etken oldu. Ocak-Mayıs döneminde konut satışları yıllık bazda %4 geriledi.

BDDK bazı pandemi desteklerinin sürelerini uzattı.

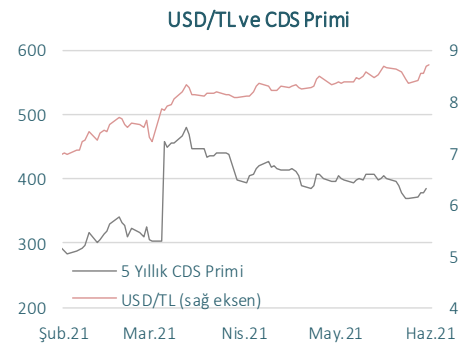
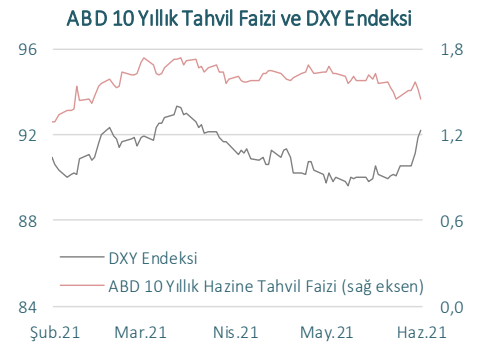
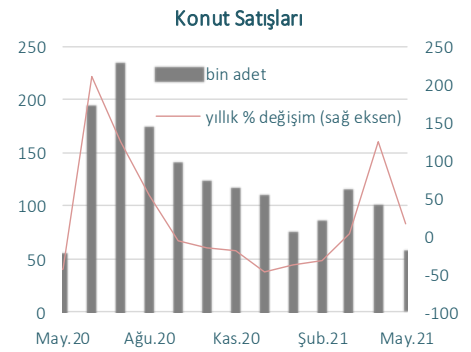
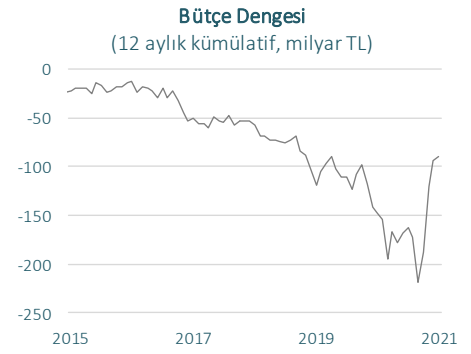
BDDK, 30 Haziran 2021'de sonlandırılması planlanan bazı pandemi desteklerinin uygulama sürelerinin Eylül sonuna kadar uzatıldığını duyurdu. Buna göre, kredi ödemelerindeki gecikmelere esneklik tanınırken, sorunlu kredilerin takibe atılma süresini 90 günden 180 güne çıkararak düzenleme Eylül ayının sonuna kadar uzatıldı.

Finansal piyasalar...

Geçen hafta Fed toplantısı küresel hisse senedi piyasalarının seyrinde belirleyici oldu. Fed'in para politikasında olası sıkılaştırma takvimini içeren öngörülerini paylaşması küresel risk iştahını sınırlandırdı. Cuma günü St. Louis Fed Başkanı James Bullard'ın 2022'nin sonlarına doğru ilk faiz artışının gerçekleşmesini beklediği yönündeki açıklamaları hisse senedi piyasalarındaki satıcılı seyrin hızlandırdı. ABD dolarının diğer gelişmiş ülke para birimleri karşısındaki değerini gösteren DXY endeksi 92,2 ile son 2,5 ayın en yüksek seviyesine ulaştı. Altın fiyatlarında önceki hafta başlayan düşüş eğilimi Fed toplantısının ardından hızlandı. Altının ons fiyatı haftalık bazda %6 düşüşle Cuma günü 1.763 USD düzeyine geriledi.

Küresel risk iştahındaki düşüşe paralel olarak geçtiğimiz hafta yurt içi piyasalar da olumsuz bir görünüm sundu. BIST-100 endeksi haftalık bazda %4,8 geriledi. Fed kararının ardından ABD dolarının küresel piyasalarda değer kazanması, USD/TL'nin geçen hafta %4,1 artarak 8,73 düzeyine yükselmesinde etkili oldu.

Bugün yurt içinde pandemi tedbirlerine ilişkin kararların ele alınacağı Kabine toplantısı takip edilecek. Bu haftanın veri gündeminde yurt içinde Haziran ayına ilişkin güven endeksleri, küresel piyasalarda öncü PMI verileri öne çıkıyor.

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
21 Haziran	TR Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku	Mayıs	-	1.950 milyar TL
22 Haziran	TR Tüketici Güven Endeksi	Haziran	-	77,3
	2 Yıl Vadeli Sabit Kuponlu Tahvilin Yeniden İhracı	Haziran	-	-
	5 Yıl Vadeli TLREF'e Endeksli Tahvilin Yeniden İhracı	Haziran	-	-
	ABD İkinci El Konut Satışları	Mayıs	5,72 milyon	5,85 milyon
	Euro Alanı Tüketici Güven Endeksi, öncü	Haziran	-3,0	-5,1
23 Haziran	Hazine İç Borç Ödemesi	Haziran	1.034 milyon TL	-
	ABD Hizmetler PMI, öncü	Haziran	70,0	70,4
	ABD İmalat Sanayi PMI, öncü	Haziran	61,5	62,1
	ABD Yeni Konut Satışları	Mayıs	875 bin	863 bin
	Euro Alanı Hizmetler PMI, öncü	Haziran	57,5	55,2
	Euro Alanı İmalat Sanayi PMI, öncü	Haziran	62,1	63,1
24 Haziran	TR Reel Kesim Güven Endeksi	Haziran	-	110,3
	TR Kapasite Kullanım Oranı	Haziran	-	%75,3
	ABD Dayanıklı Mal Siparişleri, aylık	Mayıs	%2,7	-%1,3
	ABD GSYH Büyümesi, nihai, yıllık	2021 Ç1	%6,4	%6,4
25 Haziran	TR Yabancı Ziyaretçi Girişi, yıllık	Mayıs	-	%3.162
	ABD Kişisel Tüketim Harcamaları, aylık	Mayıs	%0,3	%0,5
	ABD Michigan Tüketici Güven Endeksi, nihai	Haziran	86,5	82,9

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bölüm Müdürü ve Başekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlkim Bengisu Tuncer
Uzman Yardımcısı
bengisu.tuncer@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.